

der, hvor Lyngen vokser op ad Gavlen, og hvor Øjet, saa langt det naar, skuer ud over Hedens brune Flade, saa er det det samme, hvor man senere kommer til at færdes, de Minder, man har fra den Tid, slipper man ikke, og Kærligheden til de Steder bevares, selv om man hverken har Slægt eller Venner der. Herom kan jeg tale af Erfaring. Der er, forekommer det mig, en forunderlig Lise i at besøge de Steder, hvor man har lært Naturen at kende.

Det er fra den ærede Ordførers Side særlig indvendt, at man bør søge at fremhjelpe Mergelsagen i det hele ved at bevilge Tilskud til Anlæg af flyttelige Mergelspor o. s. v., og dette er jo meget godt. Jeg vil dog gøre opmærksom paa — og her holder jeg mig til det ærede Medlem fra Vammen (Rasmus Hansen), som talte for lidt siden og sagde, at naar blot man merglede, kom Resten af sig selv —, at der er en Ting, der maa ske, inden der mergles, og det er, at Heden brydes. Den Orden skal der være. Men dette at bryde Heden, kommer ikke af sig selv, det koster Tid, Slid og Penge, og derfor skal man hjelpe de Folk, som har Lyst og Mod til paa den Maade — det er sagt før, saa kan jeg vel ogsaa sige det — at vinde nyt Land. Og man skal ikke drage Sammenligninger, som den ærede Ordfører gjorde, med Mænd, der i Forvejen har siddet saa nogenlunde godt i det og hvert Aar taget et Stykke Jord ind, efterhaanden som Gødningen slog til. Den Kunst er ikke saa stor, den har alle vi, der har beskæftiget os med Landbrug paa de Egne, prøvet mer eller mindre. Til dem, som ser, at der langt fra Alfارvej ligger et Stykke Hede, hvor der maaske lidt efter lidt kunde bygges et nyt Hjem op, dersom de fik lidt Hjælp dertil, til dem skal man anvende Beløbene. Nej, Arbejdet gaar saa vist ikke af sig selv, først skal Heden brydes, saa skal den mergles og gødes, og først da kommer Høstens Dag. Jeg skal nu ikke beskyldte nogen enkelt Person for ikke at kunne se lige saa klart som jeg, men der er noget deri, at de, der bygger saadan lidt længere fra Alfارvej og bygger fra Grunden af, ikke straks kommer til at spille nogen Rolle for Eksempel i Landboforeningerne og lignende, de tager ikke saa mange Hurraer paa det Stykke Arbejde som de, der ligger nær ved Centrum og kan gøre sig gældende i Landboforeningerne, blive Bestyrelsesmedlemmer o. s. v., o. s. v. De Folk lever mere ubemærket, men man maa ikke der-

for glemme at fæste sin Opmærksomhed paa dem. Folk, der efterhaanden lægger lidt ind til den Ejendom, de har, er det som sagt ikke Meningen at hjælpe. Skulde der øves en Kritik over „Hedebruget“s nuværende Ordning og den Maade, hvorpaa Bevillingerne gives, skulde det være med Henblik paa, at der maaske enkelte Gange tages fat i Hedebrug, som der ikke burde være begyndt paa, fordi det i det lange Løb ikke vil lønne sig.

Den ærede Ordfører sagde, at man skulde lade alt blive samlet under eet Selskab, altsaa under Hedeselskabet. Dette Selskab er nu næsten ved at blive en Stat i Staten, det er det fine Selskab, men der er Opgaver, som det ikke har til Formaal at løse, og det er netop dem lidt ude ved Yderkanterne, hvor det saa vist heller ikke kommer. De kommer midt paa Heden med deres Plantninger, men det er noget for sig, idet her er Tale om Opdyrkning til Agerjord. Det har ogsaa været hævdet, at Klitplantagerne nok til syvende og sidst maatte lægges ind under Hedeselskabet, fordi Opgaverne er meget beslægtede. Men alle, der kender noget til Klitplantager, baade de, der har med dem at gøre som overordnede, og de, der har med dem at gøre som underordnede, skal meget betakke sig for at faa disse Plantninger ind under Hedeselskabet. Det er der prøvet paa en Gang, men der rejste sig Modstand derimod, og heldigvis, tror jeg, blev den Tanke opgivet med det samme. Hedeselskabet har gjort sin Gavn, det anerkender jeg lige saa godt som den ærede Ordfører, men det har sin Begrænsning, og indenfor den skulde det blive.

Hvad selve Beløbet angaar, er det jo rigtigt nok, som den ærede Ordfører har fremstillet Sagen, og jeg vil saa blot minde den ærede Ordfører om et gammelt Ord som siger, at den, der hjælper snart, hjælper dobbelt. For Øjeblikket er Selskabet „Hedebruget“ i den Stilling, at det for at opfylde sine Forpligtelser behøver dette Tilskud i Aar. Saadan er Forholdet.

Det er ogsaa blevet anført, at man forhøjer Værdien af Ejendommene ved at give det Tilskud. Javel, det er ogsaa det, man skal. Agerland skal have højere Værdi end Hede. Ved Hjælp af Tilskudet skulde Værdierne, nationalt set, blive større, og det kan ikke undgaas, at det bliver til Fordel for den enkelte Mand. Saaledes gaar det med alle lignende Tilskud, deri er der slet ikke noget underligt.

Dels for at hjælpe snart, dels for at